

RAKVERE RIIIGIGÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Rakvere Riigigümnaasiumi õppekava on õppetegevuste alusdokument koolis. Õppekava on koostatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, gümnaasiumi riikliku õppekava ja riigigümnaasiumite kvaliteedikokkuleppe alusel. Lisaks lähtub strateegiast “Eesti 2035” ning arengukavast “Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035”.

Õppekava koosneb üldosast ja lisadest.

Õppekava lisades esitatakse kõikide kursuste kavad ainevaldkondade kaupa, õpilaste teadmiste ja oskuste tagasiside põhimõtted, tingimused ja korraldus ning küpsuseksami kord Rakvere Riigigümnaasiumis.

1. Kooli väärtused, missioon ja eripära ning kooli- ja kasvatuseesmärgid

Rakvere Riigigümnaasiumi missiooniks on luua tingimused kõigi oma liikmete potentsiaali maksimaalseks avamiseks oma õnneliku elu korraldamisel.

Rakvere Riigigümnaasiumis on iga koolipere liige märgatud oma õppimise sooviga ning toetatud õppimise oskuste arendamisel, et igaüks saaks kujundada oma õnnelikku elu.

Missiooni täitmiseks lähtub kool oma tegevuse ülesehitamisel säästva arengu hariduse printsiipidest ning toetub **konstruktivistlikule õpikäsitusele**. Selle kohaselt konstrueerivad õpilased oma teadmised läbi õpitegevuste, milleks on õpiprojektid, lõimitud ja toetatud õpitegevused, iseseisevad uurimis- ja õppetegevused jne.

Kõik õpitegevused kannavad endas eesmärki toetada õppija arengut, tema kogukonna toimetulekut ja Maa heaolu.

Õppimine gümnaasiumis peab andma toe kogu elu kestvaks enesearenguks ja õnnelikuks eluks. Lisaks individuaalsele arengule peavad õpitegevused andma ka kogemuse, kuidas panustada kohalikku kogukonda. Võimaluste märkamine millegi paremaks muutmiseks ning positiivsed kogemused nende elluviimisel loovad paremad eeldused, et gümnaasiumi lõpetaja naaseb mõne aja pärast samasse kogukonda. Oskus märgata ja muuta midagi ühiskonnas paremaks on ka ettevõtlikkus- ja ettevõtluspädevuste aluseks. Individuaalne areng ja kohalikku kogukonda panustamine peab olema alati kantud mõttest muuta elukeskkonda Maal paremaks. Mitte ainult

inimeste jaoks, vaid ka kõigile teistele eluvormidele, kellega me ühist eluruumi jagame. Piisavalt kõigile.

Lähtuvalt ÜRO säästva arengu eesmärkidest, Eesti säästva arengu strateegiast ning strateegiast "Eesti 2035" peavad kõik õpitegevused lõimima omavahel nelja jätkusuutlikkuse aspekti:

- maailmavaateline ehk kultuuriline,
- sotsiaalne,
- majanduslik ja
- ökoloogiline.

Nende nelja aspekti omavaheline sidumine aitab luua teadmiste süsteemsuse kogemust, mis omakorda on aluseks õpitava tähenduslikkuse mõistmisele. **Maailmavaate/kultuuri aspekt** on oluline õpitavale konteksti andja. Terviklik maailmakäsitlus aitab inimesel leida koosõla ümbritseva loodusega ning oma loodava kultuuriga sellesse ära mahtuda. **Sotsiaalne aspekt** on oluline koostööskuste, seotusvajaduse rahuldamise ja enesemääratluspädevuse seisukohast. Õppimine on väga spetsiifiline suhe õppija ja keskkonna, sh õpetaja, kaasõpilaste vahel. Koosõppimine loob sidusamat ja säilenõtkemat ühiskonda. **Majanduse aspekt** on eelkõige oluline õppija ettevõtlikkuspädevuse arendamise seisukohast, kuid oluline on ka vastutustunne rahaasjades (maksud, kogumine/laenamine, eelarve, vastutustundlik ettevõtetus). Teotatelised ja oma ettevõtmistes edukad inimesed on jätkusuutlike kogukondade aluseks. Isiklik toimetulek, sealjuures kogukonna ja maailma arengut silmas pidades on õnneliku inimese kujunemise aluseks. **Ökoloogia aspekt** aitab kujundada õppija ja looduse vahelist sidet. Inimene ökoloogilise olendina sisaldab ja sisaldub ökosüsteemide võrgustikus, kus meil on võrdne võimalus rahuldada oma energia ja materjalide vajadusi ilma teiste elusolendite samasugusi õigusi kahjustamata.

Konstruktivistlikud õpitegevused on üles ehitatud õppimisele pea-südame-käega printsiibil.

Peaga õppimine tähendab selles kontekstis teadmiste konstrueerimisele orienteeritud erinevaid tegevusi, nt info kogumine, analüüsimine, hindamine ja kasutamine.

Käele suunatud tegevused on teadmiste kogumine läbi füüsiliste tegevuste. See tähendab teadmiste, nt teoreetiliste teadmiste praktilist katsetamist, kehalise kogemuse loomist.

Südamele mõeldud tegevused on seotud emotsioonide, eetika, väärtuste ja üldpädevuste arendamisega. Füüsilised tegevused ja sotsio-emotsionaalsed kogemused aitavad anda õpitlele tähenduslikkust ning siduda teadmised pikaajalisse mällu.

Nende eesmärkide täitmiseks pööratakse Rakvere Riigigümnaasiumis suurt tähelepanu õppeainete vahelisele lõimingule, kuna õppijate ees seisvad väljakutsed on lahendatavad vaid mitme akadeemilise distsipliini teadmisi ühendades. Seetõttu töötatakse koolis välja õpitegevusi, milles osaledes saab õpilane kogeda erinevate distsipliinide teadmiste põhjal komplekssete teadmiste konstrueerimist. Sellega saavutatakse ühe õpitegevuse käigus erinevate ainete õpiväljundid, muutes sellega õppe tõhusamaks ja tähenduslikumaks.

Lõimitud aineõpetuse raames pühendub kool jätkusuutliku ühiskonna elukorralduse arendamiseks ja sellega seotud väljakutsetega toimetulekuks õpilastes järgmiste üldpädevuste väljakujunemise toetamisele:

Visioneerimine: oskus ette kujutada paremat tulevikku, tulevikupädevus, fantaseerimine ja prognoosimine.

Kriitiline mõtlemine: kriitiline suhtumine senistesse dogmadesse, võime hinnata olemasolevat ja hankida vajalikku informatsiooni, võime hinnata majanduslikke, keskkondlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi fenomene jätkusuutlikkuse kontekstis, meediapädevus, digipädevus.

Süsteemne mõtlemine: süsteemide kompleksuse tunnetamine, teaduspädevused, -kirjaoskused, erinevate ainete integreerimise oskus, konteksti mõistmine, teadus- ja süsteemmõisteliste mõistete põhine mõtlemisoskus (teadusmõisteline mõtlemine tugineb oskusel mõelda meeltega tajumatutest asjadest, kontseptsioonidest ning süsteemmõisteline mõtlemine lisab teadusmõistelisele mõtlemisele oskuse mõelda kontektuaalselt), õpipädevus.

Partnerluse ülesehitamine: võime teha koostööd, koostööoskused, sotsiaalsed pädevused, enesemääramispädevus; kultuuri- ja väärtuspädevused, suhtluspädevused.

Osalemine otsuste tegemisel ja elluviimisel: võime ennast juhtida, võime ja julgus osaleda otsustusprotsessides, juhtimispädevus, ettevõtlikkus ja ettevõtluspädevused, ringmajanduslik mõtlemisoskus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, tegutsemine digimaailmas.

Rakvere Riigigümnaasiumi väärtused

Tähenduslikkus - õpitava tähendus õppija, kogukonna, maailma jaoks.

Pühendumine - info kriitilisus, nõudlikkus iseenda suhtes, pürgimus parema kvaliteedi poole, õppimiseks vajalike pingutust nõudvate tegevuste sooritamine, vastutuse võtmine ja teistes pühendumise hindamine.

Elurikkus/mitmekesisus - õpime ja tegutseme koos, koos kogukonnaga, kõigi individuaalsus on tervitatud ja aktsepteeritud, igaüks lisab oma eripära.

2. Õppekorraldus

Rakvere Riigigümnaasium annab õpilasele võimaluse omandada gümnaasiumiharidus Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja gümnaasiumide riikliku õppekava raamides tema enda kujundatud õpiraja alusel. Iga õpilane peab gümnaasiumi lõpetamiseks osalema õpitegevustes vähemalt 96 kursuse mahus.

Kursuste jagunemise loogika	
63/69	riiklikult ettenähtud kursused kitsa ja laia matemaatika valiku korral

22/16	kooli poolt ettenähtud kursused
9	kooli valikmoodulid
2	Projektid
96	Kokku

Õpitegevused jagunevad riiklikust õppekavast ning kooli poolt määratud kohustuslikeks õppeaineteks, kooli valikmoodulite valikaineteks ja projektõppeks.

Kohustuslikud õpitegevused

Rakvere Riigigümnaasiumis pürgitakse õpitegevuste põhisele õppele ülemineku poole. Riiklikus õppekavas on kursus defineeritud ühe õppeaine põhiselt. Meie igapäevaelus on väga vähe olukordi, väljakutseid, ülesandeid, kus oleks võimalik tegutseda ja lahendusi leida vaid ühe õppeaine teadmiste tuginedes. Seades omale eesmärgiks valmistada ette inimesi õnnelikuks eluks, oleme kasutusele võtnud mõiste *õpitegevused*, mis viitab erinevaid õppeaineid lõimivatele õppimist toetavatele tegevustele.

Kohustuslikud õpitegevused põhinevad riiklikult ettenähtud gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 9 kirjeldatud kursuste ja neile kooli poolt lisatud matemaatika, eesti keele, kirjanduse, B2 võõrkeele ja inimeseõpetuse kursuste mahul ja sisul. Lisaks on õpilasel kohustuslik läbida uurimistöö aluste, uurimistöö vormistamise õpitegevused, informaatika ja küberturvalisuse õpitegevused.

Kool seab endale üheks peamiseks ülesandeks kujundada ennast tundvat, elukestvalt õppivat õnnelikku inimest, mille kujunemist toetavad järgmised kohustuslikud õpitegevused: ennastjuhtiv õppija, üksteist toetav õppimine ja jätkusuutlik maailm, mis toetavad ka teistes kursustes omandatavaid üldpädevusi. Kohustuslike õpitegevuste hulka kuulub ka kohaliku kogukonna teadmisi ja väärtuseid käsitlev kursus Viru vägi. Kaasaja digitaliseeruva maailma väljakutsetega toimetulekuks on lisaks vastavate üldpädevuste omandamisele ka kohustuslikud õpitegevused küberturvalisus ning informaatika.

Riiklikult ettenähtud kursuste ja kooli lisatud kohustuslike õpitegevuste õpiväljundid saavutatakse läbi aineõppe, valdkondade ülese lõimitud õppe ja iseseisva uurimistöö kaudu. Klassikaliste ühe õppeaine kesksete tundide kõrval arendatakse valdkondade üleseid lõimitud õpitegevusi, mille käigus saavutatakse mitme õppeaine õpiväljundid. Läbi õpetajate enesearengu ja omavahelise koostöö suurendatakse igal aastal lõimitud õpitegevuste osakaalu, vähendades samas ühe õppeaine kesksete tundide osakaalu. Kooli poolt välja pakutud kohustuslikud õpitegevused on kõik üles ehitatud erinevate õppeainete omavahelisele lõimingule.

Õpilase poolt kursuste ja õpitegevuste raames loodud materjalid, loomingulised tööd, referaadid, erinevad kirjutised, hindelised tööd koondatakse elektroonilisse õppimappi. Õppimapi sisu kuulub õpilasele. Õpilasel on õigus jagada ligipääsu oma õpimapile või selle osadele õpetajatega ja teiste õpilastega. Õppimappi kogunenud materjal on toetavaks materjaliks kooli küpsuseksami edukaks sooritamiseks. Peale gümnaasiumi lõpetamist saavad õpilased oma õpimapi endale, kooli infosüsteemidest õppimappide sisu kustutatakse. Õpetaja ja õpilase

omavahelisel kokkuleppel võib õpetaja säilitada õpilase töid edaspidiseks kasutamiseks õppetöös.

Kooli kohustuslikud õpitegevused toimuvad järgmiste kursuste arvestuslike mahtude kohaselt:

			Riiklik õppekava	RRG õppekava
Kohustuslikud õpitegevuste kursused	Keel ja kirjandus	eesti keel	6	7
		kirjandus	5	6
	Võõrkeeled	B2 keeleoskustasem el võõrkeel- inglise keel	5	9
		B1 keeleoskustasem el võõrkeel- vene või saksa keel	5	5
	Matemaatika	la i	14	15
		kitsas	8	
	Loodusained	bioloogia	4	4
		loodusgeograafia	2	2
		keemia	3	3
		füüsika	5	5
	Sotsia alained	ajalugu	6	6
		ühiskonnaõpetus	2	2
		inimgeograafia	1	1
		inimeseõpetus	1	2
	Kunstiained	muusika	3	3
		kunst	2	2
	Liikumisõpetus	Liikumisõpetus	5	5
riiklikult ettenähtud kursused			63/69	77
Koolipoolsed kohustuslikud õpitegevused		Uurimistö alused		1
		Uurimistö vormistamine		1
		Ennastjuhtiv õppija		1
		Koostöine õppija		1
		Jätkusuutlik maailm		1
		Viru Vägi		1
		Informaatika		1
		Küberturvalisus		1
Kooli poolt ettenähtud õpitegevused kokku				8
Kooli valikmoodulid				9
Projektid				2
Kokku			63/69	96

Koolipoolsed kohustuslikud ained

Uurimistöö alused: Kursusel käsitletakse teemasid, mis on seotud gümnaasiumis kohustusliku uurimistöö läbiviimisega. Selle kursuse käigus tutvutakse teadusliku meetodiga, tutvutakse teadusmaailma suurte küsimustega, mille lahendamisse erinevad teadusharud panustavad, erinevates teadussuundades kasutatavate meetodikatega. Samuti aidatakse õpilastel leida omale sobiv uurimistöö teema ning juhendaja.

Uurimistöö vormistamine: Kursus on mõeldud toetama gümnaasiumis kohustusliku uurimistöö läbiviimise ja vormistamisega. Toimuvad regulaarsed seminarid, mille käigus õpilased annavad ülevaate oma tegevustest, võimalus küsida abi üleskerkinud probleemide lahendamiseks. Tähelepanu pööratakse uurimistöö vormistamise küsimustele.

Ennastjuhtiv õppija: kursus, mille käigus toimub õpilaste grupinõustamine õpioskuste arendamiseks. Millised on erinevad õpistrateegiad, kuidas orienteeruda erinevate strateegiate vahel ja leida omale tööks sobiv ja kõige efektiivsem strateegia. Millised tegurid pärsivad meie õppimist, kuidas iseennast paremini õppimise juures juhtida ja kuidas sealjuures mitte läbi põleda.

Koostöine õppija: jätkukursus õpioskuste arendamiseks. Kuidas tõhusalt koos õppida, kõige tõhusam õpetaja on õppija ise, kuidas õpilased saavad üksteist õpingutes toetada, kuidas märgata, kui keegi vajab abi ja kuidas toetada motivatsiooni.

Jätkusuutlik maailm: kursus on pühendatud maailmaharidusele ja jätkusuutlikule arengule. Millised on meie ühiskonna arenguvõimalused keskkonnakollapsi ajastul? Kuidas saame läbi rahvusvahelise koostöö liikuda turvalisema ja jätkusuutlikuma maailma poole? Millest koosneb jätkusuutlik maailmavaade, kuidas seda iseendas, kogukonnas ja maailmas toetada?

Viru Vägi: Kursus sellest, mis Virumaal on vägevät. Kursuse käigus uurivad õpilased, millest koosneb Virumaa identiteet, mis tegurid on aidanud meil kujuneda vägevateks, mida on omapärast Virumaal ja mis on meie õnnelik olemise aluseks. Kursus on pühendatud Virumaaga seotud kultuuriloole ning looduse mitmekesisusele, väärtustatakse koha- ja isikulugusid nii kaugemast ajaloost kui ka tänapäevast. Uuritakse kohaliku ettevõtlusega seotud teemasid. Olulisel kohal on õpilaste enda panus kogukonda ja selle arengusse ning lahenduste otsimine/pakkumine jätkusuutliku Virumaa jaoks läbi õpilaste tulevikupädevuste kujundamise tugevdamaks virulaste identiteeti. Tuginedes kohaliku laulu- ja tantsutraditsioonidele, loovad õpilased oma väetantsu ja -laulu, mida esitletakse kogukonnale.

Informaatika: Kursusega taotletakse, et õppija kasutab õigeid ning tööd kiirendavaid võtteid, oskab efektiivselt kasutada Google ja MS Office tekstitöötluse, tabelarvutuse, esitluse tarkvara ning ühistöö võimalusi, oskab leida kiiresti Internetist vajalikku informatsiooni, luua lihtsamat multimeedia sisu, arvestab autoriõiguse ja litsentsitingimustega ning turvalisusega. Informaatika kursuse eesmärgiks on, et õpilased omandaksid erialased informaatika teadmised ja -oskused, mis loob neile võimalused planeerida enda tulevast tööelu ja karjääri IKT-ga seonduvatel erialadel või ka nutikamal tehnoloogiauuenduste rakendamisel IKT-ga kaudsemalt

seotud ametites. Samas annab antud aine õppimine võimaluse tekitada huvi ja saada esmased teadmised antud valdkonna võimaluste osas, et edaspidist karjäärivalikut planeerida. Lisaks on õppija kursis IT valdkonna arengutega ühiskonnas ja oskab kaardistada olemasolevaid digilahendusi ja uuringuid probleemvaldkonnas.

Küberturvalisus: Kursuse eesmärgiks on anda õpilastele ettekujutus küberkaitse olemusest ja distsipliinidest ning võimaldada neil omandada algteadmised antud valdkonnas. Ainekavas sisalduva õpetegevuse kaudu omandatakse küberkaitse valdkonna üldised teadmised, mis kinnistatakse praktilise tegevuse kaudu. Õppeaine eesmärk on panna alus turvalise küberkeskkonna põhimõtete mõistmisele, kujundada õpilaste turvateadlikkust ja valmisolekut vajadusel toetada kogukondliku küberturvalisuse teadlikkuse tõstmist.

Valikmoodulid

Lisaks kohustuslikele õpitegevustele peab õpilane valima endale igaks aastaks huvipakkuva valikmooduli. Valikmoodulid võimaldavad paindlikult laiendada ja rakendada kohustuslike õpitegevuste käigus omandatud teoreetilisi teadmisi päriselulistest kontekstides. Valikainete moodulid võimaldavad kujundada individuaalset õpirada. Kool pakub välja valikmoodulid 6 valdkonnas, mis on üles ehitatud selliselt, et nad aitavad õpilasel kujundada terviklikku arusaama vastavast valdkonnast. Igas valdkonnas on välja töötatud üheksa kursust, mis jagunevad kolme kursuseliseks valikmooduliteks. Õpilane saab valida igal aastal omale sobiva kolmest kursusest koosneva valikmooduli. Valikainete moodulit valides lähtub õpilane endale seatud õpieesmärkidest, seni õpitust ja tulevikuplaanidest. Õpilane põhjendab valikut iseendale ja koolile. Valiku tegemisel nõustab õpilast tema mentor ja õppenõustaja. Iga valikaine raames luuakse mingi asi, mis kinnitab õppetöö toimumist. See võib olla kirjalik kontrolltöö, valikainete puhul aga pigem kirjalik eneseanalüüs, refleksioon, töö käigus valminud miniuurimuse kokkuvõte jne. Valikainete läbimisel loodud artefaktide abil täieneb õpilase isiklik õpimapp, kuhu koondatakse kogu gümnaasiumi vältel tema õpitegevuste käigus loodu.

Lisaks valikmoodulite kursustele on õpilasel võimalik osaleda valikaine nädala raames läbiviidavatel kursustel ning kooli partnerite poolt pakutavatel valikkursustel.

Valdkonnapõhiste valikmoodulitele lisaks või põhjendatud juhtudel ka mõne kursuse asendamiseks on õpilasel võimalik võtta kursuseid väljastpoolt kooli. Sellisel juhul esitab õpilane enne kursuse algust õppe- ja arendusjuhile motiveeritud avalduse, milles õppija selgitab kuidas asendus toetab tema õppe eesmärke tõhusamalt.

Õppemooduli valiku teeb G1 õpilane esimese õppeperioodi alguses. G2 ja G3 õppeaasta valikmoodulite valiku teevad õpilased eelmise õppeaasta lõpus. 2022/23 õppeaastal toimub valikainete moodulite valimine õppeaasta alguses. Valikaine õpperühm avatakse, kui sellele on registreerunud vähemalt 15 õpilast. Valikmoodulile registreerumisel on eelistatud õpilased, kelle õppeaasta programmis vastav moodul asub ja G3 õpilased.

Valikmoodulid ja nende eesmärgid on järgmised:

Võõrkeeled ja kultuurid - selle mooduli eesmärgiks on õppida mõnda võõrkeelt ja selle keeleruumi kultuurilist konteksti tundma. Üks moodul koosneb kolmest kursusest, millest ühtegi üldjuhul asendada ei ole võimalik.

Loovus ja looming - selle mooduli eesmärgiks on mõtestada inimese loovuse tähendust, aidata arendada õpilastes loovust, võimaldada neil loominguliselt tegutseda ning aidata vastava valdkonna loomingut mõista ning mõtestada.

Keskkond - selle mooduli eesmärgiks on toetada õpilaste arusaamade kujunemist globaalsetest ja Eestit puudutavatest trendidest keskkonnas, aidates neil leida lahendusi väljakutsetele ja õppida elama õnnelikult ning vastutustundlikult koos loodusega.

Terviklik mina, kogukond ja maailm - selle mooduli eesmärgiks on toetada turvalise, vaimselt terve ja tervikliku mina, kogukonna ja maailma kujunemist, aidates õpilastel omandada oskuseid isiklike baasvajaduste rahuldamiseks, koostööks ja eluks kogukonnas ja jätkusuutliku maailma kujundamiseks. Toetada õpilasi vastavate mõtteviiside, hoiakute ning väärtuste kujundamises ja luua soodsad tingimused oluliste sotsiaalsete suhtlemis- ja toimetulekuoskuste kujunemiseks.

Ringmajandus - selle mooduli eesmärgiks on toetada õpilaste ringmajandusliku mõtlemise ja tarneahelate disaini oskuste kujunemist, võimaldada õpilastele saada praktilisi ringmajanduslikke ettevõtlus- ja ettevõtlikkuse kogemusi.

Tehnoloogia, inseneeria ja IT - selle mooduli eesmärgiks on toetada kaasaegsete teadmiste ja oskuste kujunemist IT valdkonnast lähtuvalt gümnaasiumi informaatika ainekavast ja ringmajanduse kontekstist inseneerias ning merenduses.

Valikained - eraldiseisvad koolivälised kursused kooli partnerite poolt.

Valikmoodulite ja kursuste jaotus õppeaastate kaupa, valikaine nädala valikainete ning vabavalikainete nimekiri on esitatud Lisas 1.

Õpiprojektid

Kõik õpilased saavad lisaks õpitegevustele ja valikmoodulitele kujundada oma isiklikku õpirada läbi õpiprojektide. Õpiprojektide eesmärk on toetada õpilaste üldpädevuste süvendamist ja selle kaudu tõhustada õppijate interdistsiplinaarsete probleemide lahendamise pädevuse kujunemist. Õpiprojektide käigus saavad õpilased kogemuse, kuidas rakendada õpitegevustes ja valikmoodulites omandatud ellu, arendada üldpädevusi, koostöö- ja kommunikatsioonioskuseid, ettevõtlikkust ja jätkusuutlikkusega seotud oskuseid. Õpiprojektide käigus otsitakse võimalusi kogukonda panustamiseks, õppimine toimub läbi koostegutsemise ja koosloomise.

Igal õpilasel on kohustus osaleda nii G1, kui ka G3 õppeaastal vähemalt ühes õpiprojektis. Üks õpiprojekt eeldab õpilaselt tööd ühe kursuse mahu. Õpiprojektide teemad kuulutatakse välja

eelmise trimestri lõpus. Õpiprojektide teemad pakuvad välja õpetajad, koolivälised eksperdid ja partnerid, keda toetab õpiprojektide koordinaator või õpilased. Viimasel juhul peavad õpilased olema ise valmis projekti juhendama ja koostöös õpiprojektide koordinaatoriga leitakse neile sobiv projektmentor. Õpilane saab õpiprojekti juhendada, kui tal on varasemalt olemas õpiprojektis osalemise kogemus. Õpiprojekti juhendamine õpilase poolt vastab ühele valikmooduli kursusele. Õpiprojekt avatakse, kui sellele on registreerunud vähemalt 15 õpilast. Ühes õpiprojektis ei saa osaleda rohkem kui 18 õpilast. Õpiprojektide juhendajad vastutavad, et väljapakutud õpiprojekt oleks piisava väljakutsega, toetaks erinevate ainete lõimimist, toetaks uurimis- ja planeerimistevõimet, koostööd, suhtluspädevusi jne. Õpiprojekti käigus õpilased sõnastavad projekti eesmärgi, otsivad projekti elluviimiseks vajalikku täiendavat informatsiooni ja planeerivad projekti ajakava, viivad ellu projekti tegevused, reflekteerivad ja kommuniqueerivad projekti käigus toimunut ja õpitut. Õpiprojekti käigus valmib õppimisprotsessi kinnitav õpimapp, mis võib koosneda teosest, prototüübist, lahendusest ning millele lisandub iga õpilase koostatud refleksioon, milleks võib olla projekti kestel peetud õpipäevik, logi koos eneserefleksiooniga. Õpiprojekti läbimisel loodud õpimapi abil täieneb õpilase isiklik õpimapp, kuhu koondatakse kogu gümnaasiumi vältel tema õpitegevuste käigus loodu.

Tunnijaotusplaaniid

Tunnijaotusplaani 2022/2023 õppeaastal ja hiljem alustanud G1 õpilastele

	Ainevaldkond	Õppeaine	G1	G2	G3
Kohustuslikud õpitegevuste kursused	Keel ja kirjandus	eesti keel	2	2	3
		kirjandus	2	2	2
	Võõrkeeled	B2 keeleoskustasemel võõrkeel- inglise keel	3	3	3
		B1 keeleoskustasemel võõrkeel- vene või saksa keel	2	2	1
	Matemaatika	lai	4	5	6
		kitsas			
	Loodusained	bioloogia	1	2	1
		loodusgeograafia		2	
		keemia	2	1	
		füüsika	2	1	2
	Sotsiaalsained	ajalugu	2	2	2
		ühiskonnaõpetus			2
		inimgeograafia	1		
		inimeseõpetus		1	1
	Kunstiained	muusika	1	1	1

	Ainevaldkond	Õppeaine	G1	G2	G3
		kunst	1		1
	Liikumisõpetus	liikumisõpetus	2	2	1
Koolipoolsed kohustuslikud õpitegevused		Uurimistöõ alused	0,5	0,5	
		Uurimistöõ vormistamine		1	
		Ennastjuhtiv õppija	1		
		Koostöine õppija		1	
		Jätkusuutlik maailm			1
		Viru Vägi	1		
		Informaatika		1	
		Küberturvalisus	1		
Kooli valikmoodulid			3	3	3
Projektid			1		1
Kokku			32.5	32.5	31

Tunnijaotusplaani 2022/2023 õppeaastal alustanud G2 õpilastele

	Ainevaldkond	Õppeaine	10. klassis läbitud (RRG)	10. klassis läbitud (RG)	G2	G3
Kohustuslikud õpitegevuste kursused	Keel ja kirjandus	eesti keel	3	3	2	2
		kirjandus	2	2	2	2
	Võõrkeeled	B2 keeleoskustasemel võõrkeel- inglise keel	4	4	3	3
		B1 keeleoskustasemel võõrkeel- vene või saksa keel	3	3	2	
	Matemaatika	lai	5	5	5	5
		kitsas	3	3		
	Loodusained	bioloogia	1	1	2	1
		loodusgeograafia	1	1	1	
		keemia	2	2	1	
		füüsika	2	2	2	1
	Sotsiaalsained	ajalugu	2	2	2	2
		ühiskonnaõpetus				2
		inimgeograafia	1	1		
		inimeseõpetus	1	1		1

	Ainevaldkond	Õppeaine	10. klassis läbitud (RRG)	10. klassis läbitud (RG)	G2	G3	
	Kunstiained	muusika	1	1	1	1	
		kunst	2	2			
	Liikumisõpetus	liikumisõpetus	2	2	2	1	
Koolipoolsed kohustuslikud õpitegevused		Uurimistöö alused	1	1			
		Uurimistöö vormistamine			1		
		Ennastjuhtiv õppija					
		Koostöine õppija			1		
		Jätksuutlik maailm				1	
		Viru vägi				1	
		Informaatika					1
		Küberturvalisus					1
		Eneseväljendusoskus ja avalik esinemine	1				
Kooli valikmoodulid					3	3	
Projektid*						1	
Täiendavad valikained					RRG lai matem: 3 RRG kitsas matem: 5 RG lai matem: 4 RG kitsas matem:6*		
Kokku (ilma täiendavate valikaineteta)			lai 34 kitsas 32	lai 33 kitsas 31	31	28	

* Rakvere Realgümnaasiumist üle tulnud laia matemaatikat õppinud noor peab võtma lisaks valikmoodulitele veel kuni 3 kursust valikaineid.

Rakvere Realgümnaasiumist üle tulnud kitsast matemaatikat õppinud noor peab võtma lisaks valikmoodulitele veel kuni 5 kursust valikaineid.

Rakvere Gümnaasiumist üle tulnud laia matemaatikat õppinud noor peab võtma lisaks valikmoodulitele veel kuni 4 kursust valikaineid.

Rakvere Gümnaasiumist üle tulnud kitsast matemaatikat õppinud noor peab võtma lisaks valikmoodulitele veel kuni 6 kursust valikaineid.

Tunnijaotusplaan 2022/23 õppeaastal alustanud G3 õpilastele

12. klasside kursused Rakvere Realgümnaasiumist tulnud õpilastele					
	Ainevaldkond	Õppeaine	Majanduse õppesuund	Reaal-loodust õppesuund	Humanitaar õppesuund
Kohustuslikud õpitegevuste kursused	Keel ja kirjandus	eesti keel	3	3	3
		kirjandus	2	2	2
	Võõrkeeled	B2 võõrkeel- inglise keel	5	5	5

		B1 võõrkeel- vene või saksa keel	3	3	3
		C- võõrkeel, A2			1
	Matemaatika	lai	6	6	6
		kitsas	4		4
	Loodusained	bioloogia	1	1	1
		loodusgeograafia		1	
		keemia			
		füüsika	1	2	1
	Sotsiaalsained	ajalugu	2	2	2
		ühiskonnaõpetus	2	2	2
		inimgeograafia	1		
		inimeseõpetus			
	Kunstiained	muusika	1	1	1
		kunst			
	Kehaline kasvatus	Kehaline kasvatus	1	1	1
Kooli õppekava kursused		Majandusõpetus	1		
		Praktiline psühholoogia	1	1	1
		Loodusteadused, tehnoloogia, ühiskond		2	
		Kultuurilugu			2
Kokku			28/30	32	29/31

12. klasside kursused Rakvere Gümnaasiumist tulnud õpilastele						
	Ainevaldkond	Õppeaine	Majanduse õppesuund	Reaal-loodust õppesuund	Humanitaar õppesuund	
Kohustus- likud õpitegevuste kursused	Keel ja kirjandus	eesti keel	3	3	3	
		kirjandus	2	2	2	
	Võõrkeeled	B2 võõrkeel- inglise keel	4		4	4
		B1 võõrkeel- vene või saksa keel	2		2	2
	Matemaatika	lai	5		5	5
		kitsas	4			4
	Loodusained	bioloogia	1		1	1
		loodusgeograafia				
		keemia				
		füüsika	1		1	1
	Sotsiaalsained	ajalugu	3		3	3
		ühiskonnaõpetus	2		2	2
		inimgeograafia				
		inimeseõpetus				
	Kunstained	muusika	1		1	1
		kunst				
	Kehaline kasvatus	Kehaline kasvatus	1		1	1
	Kooli õppekava kursused		Majandusõpetus	2		
			Füüsika		1	
			Matemaatika praktikum		1	
Karjääriõpetus			1	1	1	
Tänapäeva filosoofia küsimused					1	
Inglise keel (praktiline tõlkimine)					1	
Kokku					28/27	28

Õppeaasta ajakava

Õppeaastas on 35 nädalat ja kokku vähemalt 175 õppepäeva. Õppeaasta kestab 1. septembrist 31. augustini. Põhjendatud vajadusel ning koolipidaja ja hoolekogu nõusolekul võib õppeaasta tegevustega alustada kuni kaks nädalat enne õppeaasta algust ning õppeaasta tegevused lõpetada kuni kaks nädalat pärast õppeaasta lõppu.

Õppimine toimub õpitegevuste kaudu. Õppetegevuse üle arvestuse pidamine lähtub riiklikus õppekavas määratletud kursuse mahust, mille kohaselt ühe kursuse pikkus on 1575 minutit. Õpitegevustes kombineeritakse ja lõimitakse omavahel erinevaid õppeaineid. Õpiväljundite saavutamist ja kursuste läbimist arvestatakse õppeainete põhiselt.

Üks õppetund kestab 70 minutit. Vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit ning lõunapaus vähemalt 20 minutit. Tavapärasel õppenädalal on kuni 25 õppetundi. Ühe kursuse läbimine õppeperioodis tähendab, et igal tavapärasel õppenädalal on seda kursust 2 õppetundi. Ühes õppepäevas on õpilasel vastavalt tunnijaotusplaanile üldjuhul 4 kuni 5 tundi. Õppekoormuses on iganädalane mentortund ning kuu ühe mentortunni ajal toimuvad ülekoollised inspiratsiooniloengud olulistel teemadel, mis toetavad õpilaste üldist arengut ja õnneliku elu kujundamist ning mille analüüs on osa kooli küpsuseksamist.

Õppetunnid toimuvad koolis, e-õppena, väljaspool kooli õppekäigu, kaugõppena või juhendatud iseseisva tööna.

Rakvere Riigigümnaasiumis on õppetöö korraldatud perioodõppena kolmes trimestris. Kolme trimestriga õppes läbitakse õppeaine kursus 11 nädala jooksul. Lisaks on igas õppeaastas ettenähtud õppetegevust toetavaid tegevusi 1 nädala mahus ning üks valikainete nädal. Igas trimestris on õpitempevusi kuni 12 kursuse mahus. Ühes õppeaastas läbitakse keskmiselt õpitempevusi 32 kursuse mahus.

Igat perioodi lõpetab tagasisidenädal, kus võivad toimuda arvestused, õppekäigud, konsultatsioonid ja teised õppetegevused. Tagasisidenädala jaoks koostatakse eraldi ajakava. Nädala sisu võib olla aastati ja õppeainete erinev.

Kursuste jaotamine õppeperioodidesse toimub arvestusega, et õppijate ja õpetaja koormus ühes õppeperioodis ei oleks ebamõistlikult suur ning toetaks õppeainete vahelist lõimingu ning ainealasteks õpilasvõistlusteks valmistumist. Omavahel üheks õpitempevuseks lõimitud ainetunde näidatakse tunniplaanis järjestikulistena.

Üldjuhul koolivaheajad ühtivad haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegadega. Koolivaheegasid muudetakse hoolekogu nõusolekul.

Koolipäeva ülesehitus

8:00-8:45	Eeltund, kasulik aeg, hommikupuder, vajadusel konsultatsioonid või infominutid
8:45-9:55	I tund
9:55-10:05	vahetund
10:05-11:15	II tund
11:15-11:45	vahetund, söömine
11:45-12:55	III tund
12:55-13:25	vahetund, söömine
13.25-14:35	IV tund
14.35-14:45	vahetund
14:45-15:55	V tund

Õpperühmade moodustamine, isikliku õpitee kujundamine, valikmoodulite ja õiprojektide valimine

Õppetöö korraldus eeldab õpilaste pühendumist õpingutele. See tähendab vastutuse võtmist iseenda õpingute eest ning aktiivselt panustamist õpieesmärkide saavutamisesse.

Rakvere Riigigümnaasiumis toimub õppetöö klassideta kursusedena, mis võimaldab pakkuda paindlikumaid õppimisvõimalusi, mis arvestavad õppijate individuaalseid vajadusi ja võimalusi õpingutesse panustada. Selline lähenemine võimaldab märksa enam kujundada õppijates teadlikkust oma õpiraja planeerimisel, mitte ainult gümnaasiumis, vaid ka kogu tulevases kogu elukestvas õppes.

B2-keeleoskusetaseme keelena õpetatakse koolis inglise keelt, B1-keeleoskusetaseme keeltena vene ja saksa keelt. Valikmoodulitena võimaldatakse õppida jaapani, soome, prantsuse, hispaania keeli ja nende keeltega seotud kultuure.

G1 astme õppija teeb valiku kitsa ja laia matemaatika õppimise osas esimese trimestri lõpus peale esimese matemaatika kursuse läbimist. Valiku muutmiseks esitab õppija motiveeritud avalduse õppe- ja arendusjuhile. Otsus valiku muutmise kohta tehakse hiljemalt õppeaasta lõpus ning see jõustub järgmisest õppeaastast. Õppija saab valikut muuta ühel korral ning G3 jooksul valikut muuta pole võimalik. Õppija vastutab selle eest, et valiku muutmisel omandab ta uues grupis eelnevalt läbitud teemad iseseisvalt.

Valikmooduli valiku teeb G1 astme õpilane sisseastumisel. G2 ja G3 õppeaasta valikmoodulite valiku teevad õpilased eelmise õppeaasta lõpus. Õpiprojekti valiku otsustab õpilane eelneva trimestri viimasel nädalal.

Koolivälise õppetegevuse arvestamine õpilase õppekoormusesse

Õppijal on võimalus taotleda väljaspool kooli läbitud õpingute arvestamist gümnaasiumiõpingute osana. Selle kooskõlastamine on individuaalne ja kinnitatakse eraldi igal õppeaastal õppe- ja arendusjuhi poolt.

Selleks tuleb õppe- ja arendusjuhile esitada vastavasisuline taotlus, milles on ära toodud asutuse nimi, juhendaja, tema kontaktandmed, kursuse/õppetöö nimetus, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus ning taotletavad õpitulemused, õpilase motiveeritud põhjendus vastava kursuse/õppetöö valikuks, selle seos isikliku õpirajaga. Avalduse vorm on leitav kooli kodulehelt. Kõik saabunud avaldused vaadatakse läbi hiljemalt käimasoleva trimestri lõpuks ja otsus kajastatakse õppeinfosüsteemis Stuudium. Taotluse kohta teevad otsuse õppe- ja arendusjuht, õppenõustaja ja aineõpetaja, kelle ainega on õppetegevus kõige sarnasem.

Valikainetena võib arvestada kõrgkoolides või teistes koolides pakutavaid kursusi ja koostööprojektides panustamist. Kursuse mahuks arvestatakse 1 EAP = 26-35 akadeemilist tundi. Mahukamate kursuste (alates 2 EAP) puhul on koolil õigus hinnata kogutud EAP-de vastavust gümnaasiumi õppekava kursuste mahule. Õppekava täidetud mahu hulka loetakse varasemate õpingute alusel arvestatud sooritused. Läbitud kursuse osas tuleb kursuse lõppedes õppenõustajale esitada õppeaasta kolmanda perioodi lõpuks hinneteleht/tõend/tunnistus õpilase õppetegevuses osalemise ja õpitulemuste kohta.

Valikkursuste hulka loetakse ainealaseid süvakursusi, kus valmistatakse kooli esindamiseks ja toetatakse õpilase karjäärivalikuid. Vastava otsuse teeb õppe- ja arendusjuht õpetaja ettepanekul, arvestades osalust ettevalmistusel ning saavutatud tulemusi.

Valikkursuste hulka võidakse lugeda juhendaja kinnituse olemasolu korral ka osalemist huviringides ja õpilasesinduse tegevuses.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

Haridusliku erivajadusega õpilase õpe korraldatakse vastavalt gümnaasiumi riikliku õppekava nõuetele.

Õpetajad ja teised kooli töötajad jälgivad õpilase arengut gümnaasiumi vältel, vajadusel valivad sobivad õppemeetodid ja korraldavad õpilase arengut toetavat õpet.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust eripärast võib kool teha õpilasele sobivaid muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, määratakse õpilane individuaalsele õppele. Individuaalsel õppel oleva õpilase õpetamise aluseks on kooli õppekava ja kursuste ainekavad ning talle koostatakse individuaalne õppekava.

Koolipoolset individuaalset õpet pakutakse õpilasele juhul, kui:

- tema võimed ja ainealased teadmised on silmapaistvad;
- õpilane õpib paralleelselt kahes koolis;
- õppeprogrammi suhtes on põhjendatud erisooivid (nt õppeperioodi keskel teistest koolidest või välismaalt õppima tulnud või sinna õppima suunduvad õpilased);
- tervislikel või muudel olulistel põhjustel ei ole võimalik läbida ettenähtud kursuseid õigeaegselt;
- on tekkinud vajadus õppeaja pikendamiseks tervisliku seisundi või muude oluliste põhjuste tõttu.

Õpilase individuaalse arengu vajaduste väljaselgitamiseks ja vajalike tugimeetmete rakendamiseks kaasatakse õpilane ja/või õpilase vanem(ad)/eestkostjad. Vastavad kokkulepped fikseeritakse individuaalses õppekavas, mille täitmist korraldab õppenõustaja.

Tuge vajavate õpilaste õpet jälgivad õpilase mentor, õppenõustaja ja õppekorraldusjuht/õppe- ja arendusjuht. Õpilase tulemusi analüüsitakse ja vajadusel korrigeeritakse kava vähemalt kord perioodis toimuvatel nõupidamistel, milles osalevad vastavalt vajadusele õpilane, õpilase vanem(ad), õppenõustaja, mentor, õppekorraldusjuht ja aineõpetaja(d).

Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

Lõimingu eesmärk on kujundada terviklike teadmiste, oskuste ja hoiakutega noori inimesi, kes oskavad mitmekülgselt siduda omavahel erinevate õppeainete alusteadmisi ning rakendada neid oma igapäevaelu korraldamiseks erinevates ökosüsteemides ja sotsiaalsetes gruppides, loomingu, teaduses ja tehnoloogia arendamises. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Lõimingu aluseks on kooli õppekavas esitatud kokkulepete järgimine õppekorralduse ja tagasisidestamise põhimõtete osas, õppekavas sõnastatud pädevuste ja õpetuse eesmärkide elluviimisel. Lõimingut taotletakse erinevate õppeainete ja ainevaldkondade koostööna, mida viiakse ellu eri õppeainete sisu ühendavate õpitegevuste, valikmoodulite, õpiprojektide, praktiliste tööde ja kooli partnerlusprojektidega. Õpitegevuste planeerimisel konkreetsesse perioodi püütakse luua teemakeskseid terviklikke õpitegevusi.

Õppeainete lõimimiseks:

- tutvutakse enne uut õppeaasta algust teiste õppeainete ainekavadega, et leida ühisosi;
- sõlmitakse pikaajalisemad kokkulepped, mis võimaldab õpetajatel õpitegevused koostööks ette valmistada ja läbi viia;

- koostatakse lõimitud arvestused ja tagasisidestamine kokkuvõtval nädalal;
- korraldatakse õppeainete ühendatud praktikume ning ainealaseid ja -üleseid õppetegevusi;
- toimuvad õpitegevused, mida juhendavad mitu õpetajat;
- planeeritakse ülekoollisi ühistegevusi;
- kaasatakse valdkonna spetsialiste ja külalislektoreid õpitegevuste läbiviimisel;
- korraldatakse õppekäike;
- rakendatakse ainealaseid teadmisi ja oskuseid õpilasuurimustes ja praktilistes töödes;
- planeeritakse projektides osalemine või nende algatamine ja juhtimine.

Õppeainete ja läbivate teemade lõimimise eesmärgil saavad erinevateks õppetegevusteks ettepanekuid teha kõik kooli ja huvigruppide liikmed.

Uurimis- või praktilise töö korraldus

Uurimis- ja praktilise töö (edaspidi UPT) koostamise eesmärgiks on saada akadeemilise teadustöö planeerimise, läbiviimise ja tulemuste kommunikeerimise protsessi kogemus kujundades sealjuures 21. sajandi oskusi, teaduspädevusi, oskust töötada andmetega.

Uurimistöö on teaduslik töö, mille käigus uurija rakendab teaduslikku meetodit - kirjandusega töötamist, uurimisküsimuste ja hüpoteesi püstitamist, uuringu planeerimist, andmete kogumist, nende analüüsi, järelduste tegemist ja akadeemilise teksti koostamist ning nõuetekohast vormistamist ning esitlemist.

Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal, projekt vms ja selle tegevuse kirjalik kirjeldus ning kokkuvõte. Praktiline töö sisaldab endas loomingulist, praktilist, teoreetilist ja analüütilist komponenti, esitlust ning eneserefleksiooni.

UPT sooritatakse üldjuhul gümnaasiumi 2. õppeaastal (G2 astmes). Õpilane valib teema ja juhendaja ning esitab avalduse teema kinnitamiseks UPT koordineerijale. UPT-na on võimalik arvestada ka tööd, mis on esitatud ja äramärkimist leidnud üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, õpilasuurimistööde konkursil (näiteks Eesti Teadusagentuuri Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss).

UPT nõuded, ajakava ja hindamiskriteeriumid on esitatud eraldi juhendina „õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamine“.

Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaüleused pädevused, mis on olulised inimeseks, kodanikuks ja ökosüsteemi osaks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka

tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös. Üldpädevuste kujunemisel on oluline õpetajate, teiste kooli liikmete tagasiside õpilasele. Suur roll on õpilase eneseanalüüsil, mida toetavad mentoritunnid, ennastjuhtiv õppija, täiendav inimeseõpetuse, jätkusuutliku maailma ja üksteist toetav õppimine, Viru Vägi õpitegevused ning portfoolio koostamine küpsuseksamiks. Üldpädevuste arendamine on oluline, sest see toetab õpilaste kujunemist elukestvateks õppijateks.

Kooli õppekava eesmärk on toetada jätkusuutlikkusega seotud üldpädevuste kujunemist:

- kultuuri- ja väärtuspädevus,
- sotsiaalne ja kodanikupädevus,
- enesemääratluspädevus,
- õpipädevus,
- suhtluspädevus,
- matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus,
- ringmajanduslik ettevõtlus- ja ettevõtlikkuspädevus,
- digipädevus,
- tulevikupädevus,
- infopädevus.

Peamisteks tegevusteks üldpädevuste kujundamisel ja õppekeskkonna mitmekesistamisel on õpitegevused, valikmoodulid ja õpiprojektid, ringitunnid ja klubid, õppekäigud, külalislektorite ettekanded ja kohtumised erinevate valdkondade spetsialistidega, vestlused, mentorsüsteemi rakendamine, osalemine uuringutes, õpilaste nõustamine, uurimuste ja praktiliste tööde läbiviimine, õpilasfirmade loomine, koostööprojektid ülikoolidega, õpilasvõistlused, erinevate valdkondade populariseerimiseks läbiviidavad sündmused, õpilaste korraldatud sündmused, osalemine piirkondlikes, riiklikes ja rahvusvahelistes projektides, kogukonna arengusse panustavates tegevustes osalemine, koostöö erinevate partneritega jne.

Õppimist toetav tagasiside ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Õppimist toetava tagasiside käsitlus

Rakvere Riigigümnaasiumis on tagasiside andmine oluline osa õpilase arengut toetavast õppeprotsessist. Õppimist toetava tagasiside andmine tähendab kogu õppeprotsessi organiseerimist viisil, mis algab individuaalsest õpieesmärkide määratlemisest, ühisest õpitegevuse eesmärgipüstitusest, hõlmab igapäevast suhtluskultuuri, erinevaid info kogumise ja tagasisidestamise viise. Tagasiside üks väljund võib olla hindamine.

Tagasiside andmine on õppeprotsessi osa, mille käigus antakse õiglane, autentne ja erapooletu kirjeldus ja hinnang õpilaste teadmiste ja oskuste omandamise taseme kohta vastavalt õppekavas kirjeldatud õpitulemustele. Tagasisidestaja vastutab tagasiside objektiivsuse eest.

Õpitulemustele tagasiside andmise eesmärk on:

- anda tagasisidet õpilase õpieesmärkide saavutamise edukusele ja toetada õpilase arengut;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise õpitee valikut;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisele õppetasele üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Tagasiside süsteem

Rakvere Riigigümnaasiumis rakendatakse õppimist toetavat tagasisidet ja kokkuvõtvat hindamist.

Õppimist toetav tagasiside on õppimise protsessi kohta tagasiside andmine, mis toetab õppija arengut ja õppimise õnnestumist. Õppimist toetava tagasiside eesmärk on reflekteerida ning suunata õpilase individuaalset arengut. Õpetaja rakendab seda vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele olukorrale. Õppimist toetav tagasiside saab olla nii kirjalik kui ka suuline. Õpilane saab tagasisidet läbi õpetajaga ja kaasõpilastega suhtlemise ning õpilaste eneseanalüüsi kaudu nii ainetunnis kui ka väljaspool ainetundi.

Kokkuvõttev hindamine on õpitulemuste saavutatuse taseme määratlemine.

Eristav tagasiside väljendub skaalal 0-5, mille väärtus peegeldab õpitulemuste saavutatuse taset ning mitteeristavalt skaalaga “õpieesmärgid on saavutatud” (ÕS) ja “õpieesmärgid pole saavutatud” (ÕPS). Mitteeristava skaala rakendamist kasutatakse valikmoodulite ja õpiprojektide, enastjuhtiv õppija, täiendava inimeseõpetuse, jätkusuutliku maailma, koostöine õppija, Viru Vägi õpitegevuste puhul. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi eristavalt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet

Kui töö sooritamise või hindamise käigus tuvastatakse akadeemilise aususe põhimõtete eiramine ehk ebaausate võtete kasutamine, võib vastava õpiülesande eesmärkide täitmist lugeda “mitte saavutatuks” ning hinnata hindegaga nõrk (“1”), mille järelevastamisel võidakse õpilasele anda ülesandeid, mille täitmisega ta demonstreerib et on mõistnud oma tegutsemise ebakohasust ja eksimise raskust.

Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on õppekava üldosa LISA 2 Rakvere Riigigümnaasiumi õpilaste tagasisidestamise kord.

Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistuse saab õpilane:

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele:

- 1) kes on läbinud vähemalt 96 kursust ja kelle kõigi kursuste ja kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad”, koolipoolsete kohustuslike kursuste, valikkursuste ja õpiprojektide puhul „õpieesmärgid on saavutatud”;
- 2) kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (või viimasega võrdsustatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami);
- 3) kes on sooritanud küpsuseksami (mille nõuded kehtestab kool koolieksami juhendiga) vähemalt tulemusele „õpieesmärgid on saavutatud”;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul uurimis- või praktilise töö vähemalt tulemusele „rahuldav“.

Küpsuseksami eesmärk on gümnaasiumi jooksul omandatud jätkusuutlikkusega seotud üldpädevuste väljakujunemise tagasisidestamine ja hindamine. Küpsuseksami edukaks sooritamiseks tuleb osaleda lisaks tavapärasele õppetööle ka aktiivselt õpitegevuste välistes ühistegevustes, panustada kogukonda ja osaleda vabatahtlikus töös (lisa 3). G3 õppeaasta lõpus toimival küpsuseksamil tutvustab õpilane õpitegevustes, valikmoodulites ja õpiprojektide ja muude tegevuste käigus loodud portfooliotest kujunenud õpimapi koondanalüüsi koos sisulise eneseanalüüsiga.

Nõuded küpsuseksami sooritamisele ja vormile on kinnitatud direktori käskkirjaga “Rakvere Riigigümnaasiumi küpsuseksami vorm ja läbiviimise korraldus”.

2022/2023 õppeaastal alustanud G2 ja G3 õppeastme õpilaste gümnaasiumi lõpetamine

Vastavalt Rakvere linna ning Haridus- ja Teadusministeeriumi vahelisele kokkuleppele võetakse õpilaste sooviavalduse alusel üle Rakvere Gümnaasiumi ja Rakvere Reaalgümnaasiumi 10. ja 11. klassides õppivad õpilased, kes lõpetavad gümnaasiumi juba alustatud õppekava alusel.

3. Õpilaste nõustamise korraldus

Õppijat toetab tema õpingutes mentorgrupp, mille tegevust juhib mentor. Mentori roll on aidata kaasa õpilase arengule toetades tema kohanemist koolikeskkonnaga, märgata temas peituvat potentsiaali ja suurendada õpilase enesekindlust, toetada õpimotivatsiooni, rahulolu ning vastutustunnet.

Õpilaste nõustamise eesmärk on õppimise toetamine, õppija individuaalsest arengust lähtuva õppeprotsessi kujundamine, õppija üldpädevuste areng ning õppija karjääriplaneerimise toetamine.

Õpilast nõustavad tema võimeid toetavate õpivalikute tegemisel:

- aineõpetaja – oma ainevaldkonnaga seotud küsimustes;
- mentor – läbi igapäevase suhtlemise, mentorgrupi ja koostöövestluste;

- õppenõustaja – õppimist mõjutavate asjaoludega seoses (tervis, suhted, eluolu), karjääriinfo seotud küsimustes;
- kultuuri-, kogukonna- ja projektijuht – tunnivälistes tegevustes (huviringid, õpilasesindus, kooli sündmused ja projektid);
- õppe- ja arendusjuht - õppetöö kavandamisega seotud küsimustes;
- õppekorraldusjuht – õppekorraldusega seonduvates küsimustes;
- lapsevanem(ad) - läbi igapäevase suhtlemise, arenguveestluste

Õpilaste individuaalne nõustamine ja karjääriteenused toimivad õpetajate, õppenõustaja, õppe- ja arendusjuhi ja õppekorraldusjuhi omavahelises koostöös. Lisaks toimuvad kogu õpilaskonnale suunatud tegevused läbi külalislektorite loengute, õppekäikude, töövarjupäevade, vabatahtliku töö jm õppevormide kaudu.

4. Õpilaste teavitamise korraldus

Kool tagab õpilasele võimaluse saada infot koolielu ja õppekorralduse kohta järgmiselt:

- õpitegevuste kirjeldused, tunnijaotusplaanid, pakutavate valikmoodulite ning õpiprojektide kirjeldused, huvialaringide nimekirjad, aineõpetajate konsultatsiooniajad jm õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info on kättesaadav kooli veebilehel õppeinfosüsteemi Stuudium kaudu;
- koolis toimuvatest üritustest annavad operatiivselt infot kooli sotsiaalmeedia kanalid;
- vastavalt vajadusele korraldatakse õpilastele ka lennuüleseid õppekorraldust ja koolielu puudutavaid infokoosolekuid;
- kooli e-posti ja/või Stuudiumi kaudu saab õpilane teavet õppesisu, õppekorralduse, koduste ülesannete, õppeedukuse, puudumiste, hilinevuste, käitumise kohta;
- iga õpitegevuse alguses tutvustavad õpetajad üldeesmärke ja ülesehitust ning lepatakse õpilastega kokku õpitegevuse sooritamise nõuetes ning hindamissüsteemis;
- G1 õpilaskandidaatidele korraldatakse kooli õppe- ja tugisüsteemi tutvustavad info- ja õpilasvarjupäevi
- Dokumentide vastuvõtt ja suhtlus G1 õpilaskandidaatidega ja Rakvere linna koolidest üle tulevate G2, G3 õpilastega toimub läbi sisseastumiskeskonna Sisseastumine.ee.

Kool teavitab õpilasi edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilastele karjääriinfo ja -nõustamise kättesaadavuse, tehes koostööd erinevate koostööpartneritega.

5. Õpetajate koostöö ja tegevuste planeerimise põhimõtted

Õpetaja poolt juhendatud õppetegevusi ja õpetajate koostööd planeeritakse lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, üldtööplaanist ja kehtivatest õigusaktidest. Õpetajate koostööd koordineerib õppe- ja arendusjuht.

Kooli töötajad moodustavad meeskonna, kes ühiselt arutab kõiki õppe- ja kasvatustöö küsimusi lähtuvalt õppeaasta ja kooli arengukavas kokku lepitud eesmärkidest. Igal kooli töötajal on võimalik osaleda kooli arengut puudutavate teemade püstitamises, arutusel ja otsuste langetamises. Iganädalast toimub töötajate koostöötund tunniplaanis fikseeritud ajal. Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustöö teemaga.

Õpetajad teevad koostööd:

- mentorgruppide juhendamise planeerimisel ja läbiviimisel;
- konkreetse õpperühma õppe planeerimisel;
- ainevaldkondliku töö planeerimisel – meetodika arendamisel, õppematerjalide loomisel ja hankimisel, ainekava koostamisel ja selle täitmisel, õppekorralduse täpsustamisel, sündmuste korraldamisel jne;
- lõimingu rakendamiseks õpitegevuste kavade loomisel ning juhendamisel;
- valikmooduli ja õpiprojektiga seotud töö planeerimisel – õpitegevuste arendamisel, võimaluste otsimisel ja koostööl partneritega, tagasiside saamisega jne;
- õppe- ja kasvatustööd ja õppeaasta üldeesmärke toetavate sündmuste plaani koostamisel, mida täiendatakse jooksvalt ja vaadatakse üle vastavalt vajadusele;
- ennast uuriva õpetaja tegevuste planeerimisel ja läbiviimisel;
- kolleegi tagasisidestamise planeerimisel ja läbiviimisel;
- jagades omavahel kogemusi, teadmisi ja oskusi.
- Jagades omavahel koolitustel omandatud.

Õpetajad loovad ainevaldkonniti ainekavad, milles täpsustatakse kursuse eesmärgid, ja planeerivad õpitulemused, tagasisidemeetodid ja –kriteeriumid, sisu, õppemeetodid, õppematerjalid jms. Valdkondlikud ainekavad on aluseks lõimitud õpitegevuste ainekavade loomiseks, milles määratletakse ainevaldkondlikud ja lõimitud/emergentsed õpitulemused, tagasisidemeetodid ja kriteeriumid, meetodid, võimalikud informatsiooniallikad jms. Valdkondlikud ainekavad ja õpitegevuste ainekavad on kooli õppekava lisades.

Kool teeb koostööd Rakvere linna ja teiste Lääne-Virumaa omavalitsustega, haridusasutuste õpetajate ja organisatsioonidega õpilasvõistluste, sündmuste läbiviimiseks ning regiooni haridusvõrgu arengukava elluviimiseks.

Kool teeb koostööd kooli pidaja, teiste maakondade haridusasutuste õpetajatega ning kõikide riigigümnaasiumidega maakondlike ja vabariiklike õpilasvõistluste, sündmuste ja ühistegevuste läbiviimiseks.

Kool teeb koostööd ülikoolidega õpetajakoolituse edendamiseks, õpetajate ettevalmistuse ja täiendkoolituse edendamiseks, erialadidaktikate ning erinevate õpikäsitluste arendamiseks, teaduse populariseerimiseks.

Kool on usaldusväärne partner õpilaste vanematele, kogukonnale, haridusasutustele, kooli pidajale ning teistele Eesti ja rahvusvahelistele koostööorganisatsioonidele.

6. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise protsess on pidev.

Kooli õppekava koostamises osalevad ning selle uuendamiseks ja täiendamiseks võivad ettepanekuid teha kõik koolitöötajad, õpilased õpilasesinduse kaudu, õpilaste vanemad hoolekogu kaudu ning teiste huvigruppide esindajad vastava soovi esitamisel.

Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse vajaduspõhiselt, sh pärast põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning gümnaasiumi riikliku õppekava uuendamist.

Valdkondlike ainekavade ning õpitegevuste arendust juhib õppe- ja arendusjuht.

Kooli õppekava kehtestab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Õppekava üldosa lisad

LISA 1 Valikmoodulite kursused ja jaotus

LISA 2 Rakvere Riigigümnaasiumi õpilaste tagasisidestamise kord

LISA 3 Küpsuseksami kord

Käesoleva õppekava koostamisel on olulisel määral eeskuju võetud Viimsi Gümnaasiumi õppekavast.